

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Оштра Лука
за период 01.01-31.12.2020. године**

Број: РВ056-21

Бања Лука, 23.07.2021. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	5
	Извјештај о ревизији усклађености	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	9
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	10
	1. Увод	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	10
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	11
	4. Набавке.....	14
	5. Припрема и доношење буџета.....	14
	6. Финансијски извјештаји.....	15
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	15
	6.1.1. Приходи и примици	16
	6.1.2. Расходи и издаци	18
	6.1.3. Буџетски резултат (суфицит).....	21
	6.1.4. Нето финансирање	21
	6.1.5. Разлика у финансирању	22
	6.2. Биланс успјеха	22
	6.2.1. Приходи	22
	6.2.2. Расходи.....	22
	6.2.3. Финансијски резултат	22
	6.3. Биланс стања.....	23
	6.3.1. Актива	23
	6.3.2. Пасива.....	26
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	28
	6.4. Биланс новчаних токова	28
	6.5. Временска неограниченост пословања	28

6.6.	Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	28
6.7.	Напомене уз финансијске извјештаје	28

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Оштра Лука који обухвата Биланс стања на дан 31.12.2020. године, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај Општине Оштра Лука истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године Општина Оштра Лука није извршила у складу са одредбама члана 5, 12. став (1) и (2), 17. став (5) и 18. став (1) тачка 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер није пописана имовина која се користи, а која није призната у главној књизи Општине, дио имовине је пописан без утврђивања стварног физичког стања имовине, дио потраживања и обавеза је пописан без екстерних потврда стања, а пописне листе за финансијску имовину и обавезе не садрже стварну вриједност.

Као што је наведено под тачком 6. извјештаја:

Општина Оштра Лука приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја за 2020. годину није извршила консолидацију како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер није извршено укључивање нето имовине/капитала јавне установе, која се налази под контролом, из њеног биланса стања у консолидовани биланс стања.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.1. извјештаја:

Потцијењени су непорески приходи по основу накнада, а прецијењен је финансијски резултат ранијих година у износу од 22.040 КМ, јер је наплата истих извршена у 2020. години, а евидентирана у 2019. години, што није у складу са чланом 108. став (1) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.2.1. и 6.3.1.1. извјештаја:

Прецијењени су приходи од усклађивања вриједности имовине за 15.940 КМ, а потцијењена су дугорочна потраживања за порезе и доприносе за које је продужен рок плаћања за 556 КМ, краткорочна потраживања за порезе и доприносе за које је продужен рок плаћања за 12.817 КМ и финансијски резултат ранијих година за 29.313 КМ, јер евидентирања насталих и наплаћених пореских и непореских потраживања нису вршена у складу са тачком 11. и 16. Упутства о примјени Међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. извјештаја:

Вриједност зграда и објеката је прецијењена, а расходи по основу усклађивања вриједности нефинансијске имовине су потцијењени за 77.584 КМ, јер Општина Оштра Лука није извршила признавање губитка од умањења вриједности објекта Лука-пословна зграда и објекта Базен Беглук, сходно MPC-JC 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину (параграф 23, 26, 27, 52 и 54).

Такође, прецијењена је вриједност зграда и објеката за 15.316 КМ, а потцијењена инвестициона имовина, јер имовина која је дата у закуп није исказана као инвестициона имовина, што није у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 16 - Инвестициона имовина, параграф 7, 20. и 26.

Пословни објекти и простори су потцијењени за вриједност Скупштинске сале у износу од 500.673 КМ за колико су прецијењени остали објекти у припреми, јер је поменута сала у употреби од фебруара 2020. године, односно није извршено активирање основног средства у складу са чланом 42. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.2.1. извјештаја:

Исказано стање обавеза из пословања је прецијењено за износ од 14.309 КМ, а потцијењене су обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (12.756 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (1.553 КМ), јер обавезе за дознаке на име социјалне заштите и обавезе по основу трансфера према фондовима социјалног осигурања нису евидентирани у складу са чланом 81. и 84. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.2.2. извјештаја:

Због погрешно примијењених рачуноводствених политика у вези формирања властитих извора у ранијем периоду, ревалоризационе резерве су прецијењене, а финансијски резултат ранијих година потцијењен у износу од 6.015.751 КМ. Наведено није у складу са чланом 87. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске

кориснике и захтјевима параграфа 26-29. и 42-44. MPC-JC 17 - Некретнине, постројења и опрема.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да су Консолидовани финансијски извјештаји Општине Оштра Лука састављени у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да Општина Оштра Лука неће обуставити пословање у догледној будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2020. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износивању и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор

разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 23.07.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Оштра Лука за 2020. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Општини Оштра Лука за 2020. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

У 2020. години са једним лицем је закључен уговор на одређено вријеме на период дужи од 6 мјесеци, без навођења основа за заснивање уговора на одређено вријеме, а са другим лицем је закључен уговор на одређено вријеме због повећаног обима посла на систематизовано радно мјесто које није попуњено, што није у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе.

Уговор о допунском раду је закључен са лицем запосленим у Општинској управи, што није у складу са чланом 207. Закона о раду.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.1. извјештаја:

У току обрачунског периода, Општина Оштра Лука није евидентирала промет благајне у главној књизи, нити је вршила усклађивање промета и стања помоћне евиденције благајне са прометом и стањем у главној књизи, што није у складу са чланом 11. став (5) и (6) и 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске

Полог готовог новца оствареног од административних такси није вршен најкасније наредног радног дана или у року од пет радних дана, што није у складу са чланом 8. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Набавка горива за потребе физичких лица вршена је по одобрењу начелника, а што није у оквиру његових надлежности, које су дефинисане Статутом.

Путни налози за службена путовања нису издавани запосленима који су на службеном путовању користили аутомобил у личној својини, а накнаде трошкова за употребу аутомобила у личној својини за службена путовања су признате у висини

рачуна за цјелокупну количину издатог горива, што није у складу са чланом 12. став (2) и 14. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

На накнаде члановима комисије за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите нису обрачунати порез на доходак и припадајући доприноси, што није у складу са чланом 3, 51. и 52. став (1) тачка 9) Закона о порезу на доходак и чланом 3. став (1) тачка 3) Закона о доприносима.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, Начелник општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Оштра Лука обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Оштра Лука.

Бања Лука, 23.07.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) порески и непорески приходи признају на готовинском основу, у моменту наплате у складу са чланом 108. став (1) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) класификација обавеза за дознаке на име социјалне заштите, обавеза по основу трансфера према фондовима социјалног осигурања и текућих помоћи основним школама врши у складу са чланом 81, 84. и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) у сарадњи са Пореском управом Републике Српске изврши процјена потраживања са аспекта њихове наплативости, те сходно резултатима анализе изврши евидентирање у пословним књигама, као и да се обрачунски приходи и потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе евидентирају у складу са Упутством о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси),
- 5) врши консолидација ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 6) приликом евидентирања нефинансијске имовине у сталним средствима поступа у складу са Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (члан 29. и 42.), захтјевима МРС-ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема, МРС-ЈС 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину и другим стандардима и прописима који дефинишу питање признавања имовине, вредновања, класификације, те процјене обезврјеђења,
- 7) властити извори ускладе са одредбама члана 86. и 87. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 8) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све потребне информације у складу са захтјевима МРС-ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- 1) уговори на одређено вријеме закључују у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, те да се уговори о допунском раду закључују у складу са чланом 207. Закона о раду,

- 2) улазна књиговодствена документација овјерава по систему двојног потписа у складу са чланом 9. став (3) тачка 3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- 3) попуњавање путних налога за возила врши у складу са Правилником о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога,
- 4) код припреме, доношења и извршења буџета у потпуности примјењује економска класификација, у складу са чланом 15. став (1) и (2) Закона о буџетском систему Републике Српске,
- 5) промет благајне исказује у главној књизи, те да се врши усклађивање промета и стања помоћне евиденције благајне са прометом и стањем у главној књизи сходно члану 11. став (5) и (6) и 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 6) издавање налога за службена путовања и обрачун накнада за употребу аутомобила у личној својини за службена путовања врши у складу са чланом 12. и 14. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- 7) обрачун и уплата пореза и доприноса на накнаде за рад ван радног односа врши у складу са чланом 3. став (1) тачка 3) Закона о доприносима и чланом 3, 51. и 52. став (1) тачка 9) Закона о порезу на доходак.

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се:

- 8) донесе одлука о утврђивању мјерила и критеријума за одређивање локалних путева и улица, стратегија развоја локалних путева и улица у насељу и акт о управљању грађења и реконструкцији локалних путева, улица у насељу и путних објеката на њима у складу са Законом о јавним путевима.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Одлука о извршењу буџета/Одлука о измјени и допуни Одлуке о извршењу буџета Општине Оштра Лука за 2020. годину;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о раду;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о шумама;
- Закон о водама;
- Закон о јавним путевима;
- Закон о комуналним дјелатностима;
- Закон о заштити од пожара;
- Закон о комуналним таксама;
- Закон о социјалној заштити;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору;
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем;
- Правилник о поступку јавних набавки роба, услуга и радова у општини Оштра Лука;
- Статут Општине Оштра Лука.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Оштра Лука (у даљем тексту: Општина) се простире на 232 квадратна километра и према коначним резултатима пописа из 2013. године на подручју Општине је било 2.705 становника.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16 и 36/19), Статутом Општине („Службени гласник Општине“, број 6/15 и 9/17) и другим важећим прописима, којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања.

Органи општине су Скупштина и начелник Општине. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политика општине који чини 15 одборника, а начелник заступа и представља општину и носилац је извршне власти.

Општина је за 2020. годину сврстана у категорију изразито неразвијених јединица локалне самоуправе.

Средства за рад Општине у 2020. години обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, трансфера између или унутар јединица власти, примитака од финансијске имовине и осталих примитака. У току 2020. године из буџета Општине финансирани су Скупштина општине, општинска управа, Јавна здравствена установа Дом здравља „Свети Сава“ Оштра Лука и други примаоци грантова, као и субвенција и дознака на име социјалних давања. Предмет ревизије су Консолидовани финансијски извјештаји Општине.

На достављени Нацрт извјештаја није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Општине Оштра Лука за 2016. годину и том приликом је дато 16 препорука, од којих се 11 односи на финансијске извјештаје, а пет на усклађеност.

Општина је доставила План активности на провођењу препорука, дана 25.09.2017. године, што је у складу са прописаним роком дефинисаним чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14).

Од 11 препорука датих за финансијске извјештаје, седам препорука је проведено, а дјелимично су проведене препоруке које се односе на признавање нефинансијске имовине у сталним средствима (6.3.1.2. и 6.3.2.2. извјештаја), исправку грешака из ранијег периода (6.3.2.2. извјештаја) и објелодањивања у Напоменама уз финансијске извјештаје (тачка 6.5, 6.6. и 6.7. извјештаја).

Препорука која се односи на попис имовине и обавеза није проведена (тачка 3. извјештаја).

Од пет препорука датих за усклађеност, двије препоруке су проведене, а дјелимично су проведене препоруке које се односе на усклађивање и доношење интерних аката Општине (доношење Правилника о јавним набавкама, Дугорочног плана за

измирење неизмирених обавеза и др.-тачка 3. и 5. извјештаја), обрачун и уплату пореза и доприноса на накнаде за рад ван радног односа (тачка 6.1.2.1. извјештаја) и на то да Скупштина општине доноси потребне интерне акте (Просторни план Општине је усвојен Одлуком од 25.07.2018. године, док акти наведени у тачки 3. извјештаја нису донесени).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и рад органа Општине, послови, надлежности и одговорности, финансирање, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња и представљање, као и друга питања од значаја за рад и обављање послова дефинисани су Законом о локалној самоуправи и ближе уређени Статутом.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе („Службени гласник Општине“, број 7/20) систематизовано је 20 радних мјеста са 22 извршиоца (без функционера). Наведеним правилником није утврђен укупан број радних мјеста службеника, те у опису радних мјеста службеника није наведена хијерархијска одговорност у смислу надређености и подређености службеника, а што је прописано чланом 16. став (2) тачка 2) и 17. став (2) тачка 4) Уредбе о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у градској управи, односно општинској управи („Службени гласник Републике Српске“, број 10/17). Такође за радно мјесто стручни сарадник за пријемну канцеларију и архиву, стручни сарадник за послове мјесног уреда-матичар, те самостални стручни сарадник за послове војне евиденције и комунални полицајац није дефинисан степен образовања сходно члану 7, 14. став (2) тачка 1) и 17. став (1) Уредбе о категоријама, звањима и условима за обављање послова службеника у јединицама локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 10/17), којим је прописано да потребно стручно звање обухвата и степен образовања.

На дан 31.12.2020. године у Општинској управи укупно је био запослен 21 извршилац (20 извршилаца на неодређено вријеме и 1 извршилац на одређено вријеме) и три функционера.

Током 2020. године једно лице је запослено због повећаног обима посла на систематизовано радно мјесто које није попуњено, док је другом лицу рјешење о раду на одређено вријеме продужавано у временском периоду дужем од 6 мјесеци у једној календарској години, без навођења основа за заснивање уговора на одређено вријеме, што није у складу са одредбама члана 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16). Такође је са лицем које је запослено у Општини закључен уговор о допунском раду и то за обављање послова за које је радно мјесто систематизовано и није попуњено, што није у складу са чланом 207. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16 и 66/18), којим је прописано да се уговор о допунском раду закључује са другим послодавцем.

У циљу имплементације Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору - у даљем тексту: Закон („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и подзаконских аката, Општина је успоставила књигу пословних процеса, стратегију управљања ризицима и регистар ризика који садржи преглед свих потенцијалних ризика као и дефинисане припадајуће мјере за њихово свођење на прихватљив ниво. Општина није сачинила полугодишњи извјештај о провођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле, што није у складу са чланом 15. став (2) Закона.

Правилником о интерној контроли и интерним контролним поступцима дефинисани су основни елементи система интерних контрола. Истим је дефинисано да се на основу административних и рачуноводствених интерних контролних поступака утврђених овим правилником утврђују ризици и мјере за ублажавање, што није адекватно, јер процјена ризика треба да претходи дефинисању контролних активности, а не обрнуто.

Правилник о интерним контролама и интерним контролим поступцима од 28.09.2018. године и Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама од 28.09.2018. године нису прилагођени условима пословања Општине, обзиром да се предвиђа пословање нижих буџетских корисника у Главној књизи трезора Општине, јер је иста образована као јединствен орган. Такође ни Статут није прилагођен организационој структури Општине. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста није предвиђено организовање Службе за пружање правне помоћи ради заштите и интереса грађана на подручју општине, иако је исто прописано чланом 31. Статута Општине.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године, није организован и извршен у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза ("Службени гласник Републике Српске", број 45/16 - у даљем тексту: Правилник), јер дио имовине није пописан, а користи се и није признат у пословним књигама (путни правци-тачка 6.3.1.2. извјештаја), непокретна имовина је пописана без утврђивања стварног физичког стања имовине, на пописне листе непокретне имовине компјутерски су унесени подаци о количинама и вриједностима имовине, дио финансијске имовине и обавеза је пописан без доказа да је извршено усаглашавање података о стањима са подацима преузетим из документације која одражава екстерну потврду стања, пописне листе за финансијску имовину и обавезе не садрже стварну вриједност, већ је наведена само књиговодствена вриједност по аналитичким контима, извјештаји о попису не садрже минимално прописане елементе (упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања), а пописне листе непокретне и покретне имовине, финансијске имовине и обавеза је овјерио виши стручни сарадник за рачуноводство, основна средства, опрему, јавна добра и ситан инвентар, што није у складу са чланом 5, 12. став (1) и (2), 14. став (1), 17. став (3) и (5), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3) и 4) Правилника.

За помоћну књигу потраживања Општина није обезбиједила апликативни софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола у складу са чланом 7. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20). Иста је сачињена у форми табеларних прегледа у „Еxcel“ документу, без успостављених апликативних заштита.

Књига улазних фактура није вођена иако је иста дефинисана интерним Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама („Службени гласник Општине“, број 15/18), што није у складу са чланом 9. став (1) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18).

Улазни рачуни/обрачунске ситуације у Општини су евидентирани без претходне формалне и суштинске контроле (ликвидатуре) и потврде одговорног лица за предметну набавку да су фактурисане робе примљене, да су радови или услуге извршене, што није у складу са чланом 9. став (3) тачка 3) Закона о систему интерних

финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, којим је прописано да се контролне активности нарочито односе на систем двојног потписа, у коме ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа руководиоца субјекта и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица.

На појединим путним налозима за возила (ПН4 Образац) нису усаглашене евиденције утрошка горива и мазива са евиденцијом рада возила, а у погледу регистарских ознака возила, а на појединим обрасцима нису унесени подаци о утрошку горива нити су попуњаване назначене рубрике из путног налога (почетно и крајње стање километраже возила, вријеме поласка, вријеме доласка, пређена километража и сл), што није у складу са чланом 7. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“, број 74/17).

Услуге израде пројектне документације за асфалтирање дионица локалних путева и израду изведбеног пројекта са извршеном ревизијом за изградњу моста нису извршене у року прописаним чланом 4. Уговора од 09.09.2020. године.

Скупштина општине није донијела интерна акта дефинисана Законом о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број 124/11 и 100/17), којима се уређује производња и испорука воде (члан 2. став (1) тачка а), те у вези с тим, одлуке којима се прописују услови и начин обављања испоруке воде, затим услови за финансирање, развој, изградњу и одржавање водовода, јединицу обрачуна за испоруку воде као и начин наплате пружања услуга испоруке воде (члан 6).

Скупштина Општине је на основу члана 10. став (4) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13 и 83/19) донијела Одлуку о разврставању, управљању и заштити локалних и некатегорисаних путева на подручју општине Оштра Лука („Службени гласник Општине“, број 10/17). Међутим, Скупштина Општине није донијела Одлуку о утврђивању мјерила и критеријума за одређивање локалних путева и улица, Стратегију развоја локалних путева и улица и акт о управљању, грађењу, реконструкцији, одржавању и заштити локалних путева, улица у насељу и путних објеката на њима у складу са чланом 10. став (2), 13. став (4) и 16. став (6) наведеног закона.

Општина није донијела акт о процедури уплата на рачун и исплата са рачуна у систему јединственог рачуна трезора како је дефинисано чланом 9. Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске“, број 28/13 и 103/15).

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима, што је осим у овој тачки наведено у тачкама 5. и 6. извјештаја.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **уговори на одређено вријеме закључују у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, те да се уговори о допунском раду закључују у складу са чланом 207. Закона о раду,**
- **попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,**
- **улазна књиговодствена документација овјерава по систему двојног потписа у складу са чланом 9. став (3) тачка 3) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,**

- **попуњавање путних налога за возила врши у складу са Правилником о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога.**

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се донесе одлука о утврђивању мјерила и критеријума за одређивање локалних путева и улица, стратегија развоја локалних путева и улица у насељу и акт о управљању грађења и реконструкцији локалних путева, улица у насељу и путних објеката на њима у складу са Законом о јавним путевима.

4. Набавке

Планом и измјенама плана јавних набавки за 2020. годину планиране су набавке укупне вриједности од 259.802 КМ са порезом на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ), односно 222.053 КМ без ПДВ-а од тога набавке роба (39.871 КМ), услуга (38.819 КМ) и радова (143.364 КМ). Планом јавних набавки роба и услуга за 2020. годину планиране су набавке са ПДВ-ом, што није у складу са чланом 15. став (1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14), којим је прописано да уговорни орган заснива рачунање процијењене вриједности уговора о јавној набавци на укупном износу који ће платити, без ПДВ-а.

У току године, Општина је донијела 8 посебних одлука о покретању поступка јавне набавке за набавке мале вриједности које нису обухваћене Планом јавних набавки, у вриједности од 14.000 КМ без ПДВ-а. По истим је реализовано 27 поступака уговорне вриједности 3.888 КМ без ПДВ-а.

Према достављеном извјештају о проведеним набавкама у 2020. години, осим набавки које су реализоване по посебним одлукама, Општина је провела 38 поступака јавних набавки, укупне уговорене вриједности од 141.190 КМ без ПДВ-а. Проведено је 5 конкурентских захтјева уговорене вриједности 92.662 КМ, 32 директна споразума уговорене вриједности 47.722 КМ и 1 поступак набавке услуга из Анекса 2 дио Б уговорене вриједности 806 КМ.

Ревизијским испитивањима су обухваћени поступци јавних набавки у вриједности од 95.386 КМ без ПДВ-а (68% укупно уговорених набавки у 2020. години) и то три конкурентска захтјева за доставу понуда (77.938 КМ) и три директна споразума (17.448 КМ).

Код прегледаних поступака јавних набавки, осим за горе наведено, нису утврђене друге неусклађености са Законом.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине је 16.12.2019. године усвојила Буџет Општине за 2020. годину у износу од 1.507.500 КМ, а након проведене процедуре Скупштина општине је 17.09.2020. године донијела Одлуку о измјени Одлуке о усвајању буџета Општине за 2020. годину и Одлуку о измјени одлуке о извршењу буџета за 2020. годину („Службени гласник Општине“, број 11/20). Припрема и доношење буџета вршени су уз одређена одступања у односу на буџетски календар дефинисан чланом 28. Закона о буџетском систему Републике Српске - у даљем тексту: Закон („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16).

Ребалансом буџета утврђен је буџетски оквир у износу од 1.584.096 КМ. Буџетска средства планирана су по основу прихода (1.553.220 КМ), примитака (6.300 КМ) и расподјеле суфицита из ранијих година (24.576 КМ) и у висини истих планирани су расходи (1.336.316 КМ) и издаци (247.780 КМ). Скупштина општине је 09.07.2020. године донијела Одлуку о расподјели утврђеног суфицита („Службени гласник

Општине“, број 9/20), на коју је Министарство финансија Републике Српске дало сагласност.

Након усвајања Ребаланса буџета, извршене су реалокације буџетских средстава укупне вриједности 11.203 КМ.

Код припреме, доношења и извршења ребаланса буџета није у потпуности примијењена економска класификација, јер су на погрешној економској класификацији планирана средства дозначена од Фонда солидарности за обнову Републике Српске, што није у складу са чланом 15. став (1) и (2) Закона (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

Припрема и доношење буџета као и извјештавање о извршењу буџета извршени су у складу са одредбама Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета („Службени гласник Републике Српске“, број 100/13 и 102/16).

Општина у 2020. години није била дужна сачињавати дугорочни план за измирење неизмирених пренесених обавеза, јер није имала неизмирених пренесених обавеза сходно члану 9. став (4) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 62/18). Општина је сачинила План измирења обавеза пренесених из претходног периода од 17.04.2018. године, на који је Фискални савјет Републике Српске дао Мишљење и оцијенио да су предложене мјере за измирење неизмирених обавеза реалне и проводиве. Скупштина Општине усвојила је предложени План мјера. Фискалном савјету Републике Српске је достављен Извјештај о реализацији плана за измирење неизмирених обавеза пренесених из претходног периода (20.11.2018. године), а према којем су обавезе у цјелости измирене.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се код припреме, доношења и извршења буџета у потпуности примјењује економска класификација, у складу са чланом 15. став (1) и (2) Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за Општинску управу на обрасцима прописаним Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника ("Службени гласник Републике Српске", број 15/17).

Општина није извршила укључивање контролисаних ентитета (ЈЗУ Дом здравља „Свети Сава“ Оштра Лука) додавањем нето имовине/капитала из његовог биланса стања у консолидовани биланс стања Општине (тачке 6.3.1.2. извјештаја) у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се врши консолидација ентитета јавног сектора који нису буџетски корисници у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2020. године исказано је у обрасцу ПИБ – Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 – општи фонд, што представља буџет у ужем смислу (у даљем тексту: ПИБ) и обрасцу ПИФ – Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим

фондовима (у даљем тексту: ПИФ). У обрасцима ПИБ и ПИФ исказана је позиција расподјеле суфицита из ранијег периода у износу од 24.576 КМ која се односи на средства из расподјеле суфицита претходне године (суфицит 2019. године). Поменута расподјела је извршена на основу одлуке о расподјели утврђеног суфицита за 2019. годину од 09.07.2020. године.

Општина је у 2020. години у обрасцу ПИБ исказала укупне приходе и примитке у износу од 1.554.892 КМ (за око 0,3% су нижи у односу на ребаланс буџета), док су укупни расходи и издаци исказани у износу од 1.278.323 КМ (за око 19% су нижи у односу на ребаланс буџета). За одступања на појединим позицијама на којима је извршење веће у односу на износ који је одобрен ребалансом буџета извршене су реалокације.

Укупни приходи и примици након елиминација исказани су у износу од 1.555.892 КМ и укупни расходи и издаци након елиминација у износу од 1.279.323 КМ.

Извјештај о извршењу буџета Општине Оштра Лука за 2020. годину усвојен је закључком Скупштине општине (од 31.05.2021. године), а што је у складу са чланом 49. Закона о буџетском систему Републике Српске и роком из члана 46. став (5) поменутог закона.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је у Периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима након елиминације исказала укупне приходе и примитке у износу од 1.555.892 КМ. У поступку консолидације, на фонду 01 извршена је елиминација трансфера унутар исте јединице власти (107.570 КМ).

6.1.1.1. Приходи

Укупни приходи након елиминације исказани су у износу од 1.535.811 КМ, од чега на фонду 01 (1.427.241 КМ) и на фонду 05 (108.570 КМ), а чине их порески приходи, непорески приходи и трансфери између или унутар јединица власти.

Порески приходи исказани су у износу од 1.046.830 КМ (фонд 01), а највећим дијелом их чине индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање БиХ (982.980 КМ), порези на лична примања (42.587 КМ) и порези на имовину (20.268 КМ).

Непорески приходи исказани су у износу од 182.577 КМ (фонд 01), а односе се на приходе од закупа и ренте у износу од 1.100 КМ, накнаде и таксе и приходе од пружања јавних услуга у износу од 181.447 КМ (административне накнаде и таксе 13.131 КМ, комуналне накнаде и таксе 7.900 КМ и накнаде по разним основама 160.416 КМ) и новчане казне 30 КМ.

Са Министарством финансија Републике Српске извршено је усаглашавање распоређених јавних прихода на рачуне буџета Општине у 2020. години и 18.01.2021. године сачињена је Потврда о усаглашавању стања распоређених јавних прихода на рачуне буџета општине/града у периоду 01.01-31.12.2020. године.

Промет благајне по основу наплате административних такси у току обрачунског периода није исказан у главној књизи, односно Општина није вршила усклађивање промета и стања помоћне евиденције благајне са прометом и стањем у главној књизи, што није у складу са чланом 11. став (5) и (6) и 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Полог готовог новца оствареног од административних такси није вршен најкасније наредног радног дана или у року од пет радних дана, што није у складу са чланом 8. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“, број 86/12 и 10/14).

Накнаде по разним основама односе се на коришћење минералних сировина (76.308 КМ), коришћење шума и шумског земљишта (76.570 КМ), финансирање посебних мјера заштите од пожара (487 КМ), заштиту вода коју плаћају власници транспортних средстава која користе нафту или нафтне деривате (6.484 КМ) и накнаду за испуштање отпадних вода (567 КМ).

Скупштина општине је усвојила План утрошка намјенских средстава за заштиту од пожара за 2020. годину. Такође, донесени су План утрошка средстава остварених по основу накнада за шуме у 2020. години, План кориштења средстава остварених по основу водних накнада за 2020. годину, уз претходно прибављене сагласности надлежних министарстава. Одлукама Скупштине општине усвојени су и прихваћени Извјештаји о реализацији претходно наведених програма и планова намјенског утрошка средстава.

Непорески приходи по основу накнада у износу од 22.040 КМ признати су у 2019. години, иако је наплата извршена у 2020. години, што није у складу са чланом 108. став (1) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је дефинисано да се порески и непорески приходи признају на готовинском основу, у моменту наплате. Приходи у износу од 22.040 КМ (накнаде за коришћење шума и шумског земљишта уплаћени су од стране Шума Републике Српске 11.05.2020. године) књижени су задужењем позиције банковних рачуна и одобрењем накнаде за коришћење шума и шумског земљишта, док су потраживања затворена сторнирањем позиције накнаде за коришћење шума и шумског земљишта. Сходно наведеном, потцијењени су непорески приходи по основу накнада, а прецијењен финансијски резултат ранијих година у наведеном износу. Ови приходи су потцијењени за наведени износ и у односу на пореску евиденцију (Извјештај из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за обрачунски период од 01.01-31.12.2020. године).

Трансфери између или унутар јединица власти након елиминације исказани су у износу од 306.404 КМ, од чега на фонду 01 (197.834 КМ) и фонду 05 (108.570 КМ).

Трансфери исказани на фонду 01 се у највећем износу односе на трансфере одобрене од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске по основу Закона о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске“, број 37/12, 90/16 и 94/19) (106.211 КМ) и Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске за изразито неразвијену општину (91.500 КМ).

Трансфери на фонду (05) у износу од 108.570 КМ односе се на средства дозначена од Фонда солидарности за обнову Републике Српске (у даљем тексту: Фонд солидарности) за санацију посљедица и потешкоћа насталих усљед ширења корона вируса.

Трансфери од Фонда солидарности су погрешно планирани у ребалансу буџета на позицији трансфера унутар исте јединице власти умјесто на трансферима од ентитета (који представљају трансфере унутар различитих јединица власти) што је довело до погрешног исказивања (тачка 5. извјештаја). Средства Фонда солидарности су исказана у обрасцу ПИФ-а на трансферима између различитих јединица власти у износу 107.570 КМ чиме је прецијењен фонд 05, а потцијењен фонд 01. Прекњижавање фондовске класификације са фонда 05 на фонд 01 у току године није вршено сторно износима (тачка 6.1.2.1. извјештаја). Због погрешног евидентирања средстава Фонда солидарности у обрасцу ПИБ-а (у којем нема елиминација) исказана су на трансферима унутар исте јединице власти у износу 107.570 КМ и наведена су прецијењена, а потцијењени су трансфери између различитих јединица власти што није у складу са чланом 103. и 140. Правилника о

буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/16 и 115/17 и 118/18).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се:

- **промет благајне исказује у главној књизи, те да се врши усклађивање промета и стања помоћне евиденције благајне са прометом и стањем у главној књизи сходно члану 11. став (5) и (6) и 17. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,**
- **порески и непорески приходи признају на готовинском основу, у моменту наплате у складу са чланом 108. став (1) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.**

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 20.081 КМ (фонд 01), а односе се на примитке од финансијске имовине (15.940 КМ) и остале примитке (4.141 КМ).

Примици од финансијске имовине износе 15.940 КМ (фонд 01), а односе се наплаћена пореска дуговања за чије су измирење уложене обвезнице Републике Српске (тачка 6.2.1. извјештаја).

Остали примици су исказани у износу од 4.141 КМ (фонд 01) и односе се на примитке за накнаде плата за породилшко одсуство који се рефундирају од Јавне установе Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске.

6.1.2. Расходи и издаци

Општина је исказала укупне расходе и издатке у износу од 1.386.893 КМ, од чега на фонду 01 (1.278.323 КМ) и фонду 05 (108.570 КМ). У поступку консолидације, на фонду 05 извршена је елиминација трансфера од Фонда солидарности у износу 107.570 КМ, па укупни расходи и издаци након елиминације износе 1.279.323 КМ.

6.1.2.1. Расходи

Укупни расходи након елиминације износе 1.172.788 КМ, од чега на фонду 01 (1.171.788 КМ) и фонду 05 (1.000 КМ). Према врсти расхода односе се на расходе за лична примања запослених, по основу коришћења роба и услуга, финансирања и друге финансијске трошкове, по основу субвенција, грантова, дознака на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова, расходе финансирања и друге финансијске трошкове између јединица власти и трансфере између и унутар јединица власти.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 509.418 КМ (508.418 КМ, фонд 01 и 1.000 КМ, фонд 05).

Расходи за лична примања исказани на фонду 01 се односе на расходе за бруто плате запослених у износу од 435.297 КМ, расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених у износу од 69.535 КМ (највећим дијелом их чине накнаде за превоз на посао и са посла 9.920 КМ, топли оброк 35.672 КМ и порез и доприноси на накнаде 23.182 КМ), расходе за накнаду плата за вријеме боловања које се не рефундирају у износу од 1.434 КМ и расходе за отпремнине и једнократне помоћи у износу од 2.152 КМ (највећи дио се односи помоћи приликом смрти члана уже породице 1.435 КМ).

Расходи за лична примања исказани на фонду 05 у цјелости се односе на новчану помоћ комуналном полицајцу у условима пандемије (1.000 КМ).

Основ за обрачун плата и накнада запослених у Општинској управи је Правилник о платама и другим накнадама запослених у Општинској управи ("Службени гласник Општине", број 1/20 и 9/20) и Колективни уговор за запослене у Општинској управи ("Службени гласник Општине", број 20/18, 6/19 и 9/20).

Расходи по основу коришћења робе и услуга износе 212.648 КМ (фонд 01) и односе се на расходе у износу од 1.000 КМ по основу закупа, 27.779 КМ по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (највећи дио се односи на расходе по основу утрошка енергије 9.719 КМ и комуникационе услуге 15.616 КМ), 8.641 КМ за режијски материјал (највећи дио се односи на остали канцеларијски материјал 4.912 КМ), 1.426 КМ за материјал за посебне намјене, 35.634 КМ текуће одржавање (углавном се односе на расходе за текуће одржавање објеката друмског саобраћаја 33.394 КМ), 13.458 КМ по основу путовања и смјештаја (највећи дио се односи на расходе по основу утрошка горива 13.388 КМ), 24.991 КМ за стручне услуге (највећим дијелом се односе на расходе за услуге израде пројектне документације 7.020 КМ и расходе за услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова 5.130 КМ), 21.935 КМ за услуге одржавања јавних површина (највећи износ се односи на утрошак електричне расвјете на јавним површинама 15.538 КМ) и 77.784 КМ за остале некласификоване расходе (највећим дијелом их чине расходи за бруто накнаде за рад ван радног односа 63.528 КМ и расходи по основу репрезентације 6.612 КМ).

Приликом признавања расхода за мобилне телефоне Општина не признаје вриједност фактуре за пружене услуге мобилног оператера у цјелости, обзиром да након што евидентира вриједност фактуре, за износ изнад признатог права на коришћење мобилних телефона, евидентира потраживања од радника уз одобрење расхода за услуге коришћења мобилног телефона. Тиме су мање исказани расходи за услуге коришћења мобилног телефона (1.337 КМ), остали непорески приходи (1.297 КМ) и приходи обрачунског карактера (40 КМ). Такав начин признавања расхода није у складу са параграфом 48. МРС-ЈС – 1 Презентација финансијских извјештаја.

У оквиру трошкова горива евидентирана је набавка горива за потребе физичких лица (преузето на пумпи), по одобрењу начелника, а што није у оквиру надлежности начелника Општине, које су дефинисане Статутом. Највећи износ горива је одобрен физичким лицима за уређење зелених површина, рад мјесних заједница (углавном се не наводи сврха), као и запосленим лицима која су на путовањима користила сопствене аутомобиле. Ревизија се није могла увјерити да су физичка лица извршила услуге за које им је одобрена потрошња горива, јер исти нису сачињавали извјештаје о обављеном послу нити су са истима закључени уговори. Такође, ревизија се није могла увјерити да су поменута путовања настала у пословне сврхе, јер се не сачињавају путни налози за службена путовања сходно члану 14. Уредбе о накнадама за службена путовања и земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10-у даљем тексту: Уредба). Због наведеног, обрачун накнада трошкова превоза за употребу аутомобила у личној својини за службена путовања, није вршен у складу са чланом 12. став (2) Уредбе, односно у висини од 20% цијене од литре горива по пређеном километру, већ је обрачун вршен на основу појединачних сагласности начелника Општине у висини фискалног рачуна за цјелокупну количину издатог горива. Споменути трошак горива је приказан на фактури добављача, а која укључује и гориво издато за аутомобиле у власништву Општине.

На накнаде члановима комисије за утврђивање способности лица у поступку остваривања права из социјалне заштите није обрачунат и плаћен порез на доходак,

како је прописано чланом 3, 51. и 52. став (1) тачка 9) Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 60/15, 5/16, 66/18, 105/19 и 123/20) којима је дефинисано да се порез на доходак физичких лица обрачунава и плаћа на све друге приходе и користи, које физичко лице, порески обвезник оствари, осим доходака од личних примања. Такође, на поменуте накнаде нису обрачунати доприноси на накнаде остварене по том основу, што није у складу са чланом 3. став (1) тачка 3) Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 114/17 и 112/19).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 7.915 КМ (фонд 01) и највећи износ се односи на камате на дугорочне кредите (7.909 КМ).

Субвенције износе 46.762 КМ (фонд 01) и у цјелости се односе на субвенције које Општина додјељује на основу Правилника о подстицајима у пољопривредној производњи на подручју општине Оштра Лука у 2020. години. Субвенције су додијелене у области воћарства у износу од 19.796 КМ, говедарства у износу од 11.493 КМ, овчарства у износу од 6.994 КМ и пчеларства у износу од 1.485 КМ.

Грантови су исказани у износу од 122.303 КМ (фонд 01), а односе се на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи (119.303 КМ) и остале текуће грантове у земљи (3.000 КМ), а у највећем износу се односе на грантове додијелене Ватрогасном друштву Оштра Лука (29.000 КМ) и Јавној установи Дом здравља „Свети Сава“ Оштра Лука (15.053 КМ).

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 244.335 КМ (фонд 01). Чине их дознаке грађанима који се исплаћују из буџета Републике, општина и градова у износу од 219.315 КМ и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова у износу од 25.020 КМ

Дознаке грађанима који се исплаћују из буџета Републике, општина и градова односе се највећим дијелом на додатак за помоћ и његу другог лица (130.461 КМ), помоћ ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (12.000 КМ), помоћ у партиципацији превоза ученика основних школа (19.891 КМ), личне инвалидине (25.848 КМ) и текуће помоћи пензионерима и незапосленим лицима (14.050 КМ).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова односе се на дознаке установама социјалне заштите за смјештај штићеника (3 штићеника).

Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти исказани су у износу 10.000 КМ (фонд 01) и односе се на помоћи основним школама на територији Општине, које се огледају у помоћи за текуће одржавање школа, такмичење ученика, куповину опреме и слично. Остали некласификовани расходи из трансакција са ентитетом су прецијењени, а трансфери између различитих јединица власти су потцијењени за износ од 10.000 КМ, јер су дознаке школама које имају за циљ да помогну у обављању редовних активности евидентиране на осталим некласификованим расходима из трансакција са ентитетом, што није у складу са чланом 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Трансфери између и унутар јединица власти након елиминације износе 19.407 КМ (фонд 01), а односе се на трансфере ентитету (393 КМ), трансфере јединицама

локалне самоуправе (42 КМ) и трансфере фондовима обавезног социјалног осигурања (18.972 КМ).

У поступку консолидације извршена је у потпуности елиминација у износу од 107.570 КМ на фонду 05, а што је погрешно евидентирано на поменутом фонду (тачка 5. и 6.1.1.1. извјештаја).

Препоручује се начелнику да обезбједи да се:

- **издавање налога за службена путовања и обрачун накнада за употребу аутомобила у личној својини за службена путовања врши у складу са чланом 12. и 14. Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,**
- **обрачун и уплата пореза и доприноса на накнаде за рад ван радног односа врши у складу са чланом 3. став (1) тачка 3) Закона о доприносима и чланом 3, 51. и 52. став (1) тачка 9) Закона о порезу на доходак,**
- **класификација текућих помоћи основним школама врши у складу са чланом 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.**

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 106.535 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину, отплату дугова и остале издатке.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 46.275 КМ (фонд 01), а у највећем износу се односе на издатке за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (27.013 КМ) и набавку постројења и опреме (19.066 КМ).

Издаци за отплату дугова исказани су у износу од 56.367 КМ (фонд 01), а односе се на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи.

Остали издаци исказани су у износу од 3.893 КМ (фонд 01) и односе се на накнаде плата који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (за породилшко одсуство).

6.1.3. Буџетски резултат (суфицит)

У обрасцу ПИФ исказан је буџетски суфицит у износу од 316.748 КМ и представља збир бруто буџетског суфицита 363.023 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 46.275 КМ. Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (1.535.811 КМ) и буџетских расхода (1.172.788 КМ), док су нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу (46.275 КМ) и представљају издатке за нефинансијску имовину. По налазу ревизије буџетски суфицит мање је исказан у износу од 22.040 КМ (тачка 6.1.1.1. извјештаја).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање исказано у негативном износу од 15.603 КМ представља збир примитака од финансијске имовине (15.940 КМ), осталих примитака (4.141 КМ) и расподјеле суфицита из ранијих периода (24.576 КМ), а умањено по основу издатака за отплату дугова (56.367 КМ) и осталих издатака (3.893 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању исказана је у износу од 301.145 КМ, а чине је буџетски суфицит (316.748 КМ) и нето финансирање (-15.603 КМ). Ревизијом је утврђено да је разлика у финансирању у ПИБ-у и ПИФ-у исказана мање за 22.040 КМ, по основу мање исказаног буџетског суфицита (тачка 6.1.3. извјештаја).

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха исказани су у износу од 1.641.443 КМ, а чине их приходи исказани у периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима (1.535.810 КМ) и приходи обрачунског карактера исказани у износу од 105.633 КМ.

Приходи обрачунског карактера се односе на приходе од усклађивања вриједности имовине (15.963 КМ) и остале приходе обрачунског карактера у износу од 89.670 КМ, од чега се највећи дио односи на приходе од накнада за шумске сорimente (89.570 КМ).

Општина није извршила евидентирање намирења пореских потраживања обвезницама Републике Српске сходно члану 16. Упутства о примјени Међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) („Службени гласник Републике Српске“, број 109/16), јер је приликом намирења пореских потраживања иста кориговала сторнирањем финансијског резултата ранијих година, па су приходи од усклађивања вриједности имовине прецијењени, а финансијски резултат ранијих година је потцијењен за 15.940 КМ по наведеном основу.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се обрачунски приходи и потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе евидентирају у складу са Упутством о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха исказани су у износу од 1.438.223 КМ, а чине их расходи исказани у ПИФ-у (1.172.788 КМ) и расходи обрачунског карактера исказани у износу од 265.435 КМ.

Расходи обрачунског карактера исказани су по основу набавне вриједности реализованих залиха у износу од 1.609 КМ, амортизације (256.247 КМ) и остали расходи обрачунског карактера у износу од 7.579 КМ (расход опреме по попису у износу од 3.047 КМ и расходања уличних свјетилки у износу од 4.532 КМ).

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха, као разлика прихода у износу од 1.641.443 КМ и расхода у износу 1.438.223 КМ, исказан је финансијски резултат у износу од 203.220 КМ. Ревизијом је утврђено да је финансијски резултат текуће године, више исказан за 71.484 КМ (тачка 6.1.1.1, 6.2.1. и 6.3.1.2. извјештаја)

6.3. Биланс стања

У пословној активи Биланса стања Општине на дан 31.12.2020. године исказана је укупна имовина нето вриједности 18.759.424 КМ (текућа имовина 558.223 КМ и стална имовина 18.201.201 КМ). Пословна актива је уравнотежена са пословном пасивом коју чине обавезе и разграничења (262.448 КМ) и властити извори (18.496.976 КМ).

6.3.1. Актива

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина исказана у нето износу од 558.223 КМ (брutto вриједност 611.533 КМ и исправка вриједности 53.310 КМ) односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења (готовина и готовински еквиваленти, краткорочна потраживања и краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти).

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 407.579 КМ, односе се на стање новчаних средстава на банковним рачунима.

Краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 90.157 КМ (брutto вриједност 125.931 КМ и исправка вриједности 35.774 КМ). Нето вриједност се односи на потраживања од запослених (406 КМ) и потраживања по основу ненаплаћених пореза, доприноса и непореских прихода (89.751 КМ).

Нето вриједност краткорочних потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе у највећем износу чине потраживања од Шумског газдинства Приједор, које је дужно да плаћа надокнаду за развој неразвијених дијелова општине са које потичу продати сортименти у износу од 10% финансијских средстава остварених продајом шумских дрвних сортимената, утврђеним по ценовнику корисника. О средствима посебних намјена за шуме, ШГ Приједор доставља Општини Оштра Лука кварталне извјештаје о својим обавезама, које су за период 01.01 – 31.12.2020. године обрачунате у укупном износу од 148.584 КМ. ШГ Приједор редовно измирује своје обавезе према Општини, које су на дан 31.12.2020. године износиле 89.570 КМ (стање потврђено конфирмацијом). Обрачун потраживања од ШГ Приједор врши се квартално.

Спорна потраживања се односе на потраживања за ненаплаћене непореске приходе (35.774 КМ) од Агенције за шуме, која је у међувремену престала са радом, а односе се на надокнаду за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини, коју су уплаћивали власници приватних шума на рачун јавних прихода Републике Српске. Општина је послала извод отворених ставки на дан 31.12.2019. године Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, а које је исти у цјелости оспорило.

Општина није извршила усаглашавање пореских потраживања према Извјештају из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима са Пореском управом Републике Српске, нити је евидентирала доспјела ненаплаћена пореска потраживања (брutto и исправке вриједности 1.958.026 КМ), сходно Упутству о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси). Пореска управа Републике Српске је доставила писану информацију за потребе ревизије у којој је наведено да се највећи износ доспјелих ненаплаћених потраживања односи на потраживања настала у периоду од 2002. - 2005. година.

Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана нису исказана. По налазу ревизије иста су потцијењена за 12.817 КМ (тачка 6.3.1.2. извјештаја), јер Општина није извршила евидентирање потраживања на основу евиденција из помоћне књиге Пореске управе Републике Српске (Извјештај из Јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима) сходно члану 11. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти су исказана у износу од 78.023 КМ бруто вриједности, 17.536 КМ исправке вриједности и 60.487 КМ нето вриједности, а односе се највећим дијелом на потраживања по основу помоћи неразвијеним општинама (45.750 КМ), социјалних давања (8.832 КМ) и потраживања од фондова социјалне заштите (1.326 КМ).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се у сарадњи са Пореском управом Републике Српске изврши процјена потраживања са аспекта њихове наплативости, те сходно резултатима анализе изврши евидентирање у пословним књигама.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказана је у нето износу од 18.201.201 КМ (бруто вриједност 20.105.819 КМ, исправка вриједности 1.904.618 КМ) и у потпуности се односи на нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења нису исказана. По налазу ревизије акције и учешћа у капиталу су потцијењени за 2.000 КМ, јер Општина није исказала учешће у капиталу по основу оснивачког улога код Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“ Оштра Лука (2.000 КМ) сходно члану 61. став (4) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контог плана за буџетске кориснике и чланом 78. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Такође, Општина није исказала потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања (556 КМ- тачка 6.3.1.1. извјештаја) сходно члану 11. Упутства о примјени међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23: приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси).

Нефинансијска имовина у сталним средствима односи се на зграде и објекте у нето износу од 5.499.782 КМ (бруто вриједност 7.136.131 КМ, исправка вриједности 1.636.349 КМ), постројења и опрему у износу од 103.880 КМ (бруто вриједност 343.891 КМ, исправка вриједности 240.011 КМ), нематеријалну произведену имовину у износу од 69.054 КМ (бруто вриједност 97.312 КМ, исправка вриједности 28.258 КМ), драгоцености (160 КМ), земљиште (9.283.500 КМ), остала природна добра (1.784.367 КМ) и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми (1.460.458 КМ, од чега се највећи износ односи на Спортску дворану 959.785 КМ).

Општина на дан извјештавања није вршила процјену надокнадивог износа објекта Лука- пословна зграда (нето 48.198 КМ) и Базена Беглук (нето 29.386 КМ), односно није примјенила МРС-ЈС 21 - Умањење вриједности имовине која не генерише готовину (параграф 23, 26, 27, 52 и 54), јер поменута имовина не обезбјеђује Општини услужни потенцијал, нити доприноси остваривању циљева Општине. За објекат Лука-пословна зграда не постоји адекватна документација о постојању исте, док се у писаној информацији достављеној за потребе ревизије наводи да је

поменути објекат порушен, те да Базен Беглук није у употреби и не планира се ни ставити у функцију (у писаној информацији достављеној за потребе ревизије наводи се да је исти засут земљом). Комисија за попис није утврдила стварно стање истих (тачка 3. извјештаја). Због наведеног је прецијењена вриједност зграда и објеката, а потцијењени су расходи по основу усклађивања вриједности нефинансијске имовине за 77.584 КМ.

Такође Општина на дан извјештавања није вршила процјену надокнадивог износа објекта Водовода (293.971 КМ нето), односно није примијенила MPC-JC 21 - Умањење вриједности имовине која не генерише готовину (параграф 23, 26 и 27), јер објекат Водовода није у употреби и у исти је заустављено улагање, обзиром да не постоји могућност издавања употребне дозволе, а Скупштина општине није донијела интерна акта којима се уређује производња и испорука воде (тачка 3. извјештаја). Ревизија се није могла увјерити у проценат обезвјеђења поменутог средства.

Општина је поједине путне правце и дио јавне расвјете (МЗ Оштра Лука и МЗ Будимић Јапра) евидентирала у помоћној књизи на више инвентурних бројева па накнадни издаци у санацију дијела признатих путева и улица и реконструкцију признате јавне расвјете нису приписани тим средствима, већ су та накнадна улагања евидентирана као посебна средства без утврђене везе са средством на који се односи или су иста приписана другом средству што онемогућава идентификацију имовине и не даје податке о правој вриједности појединачних средстава и укупне имовине. Наведено није у складу са MPC-JC 17 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 24). Одступања приликом вредновања појединачних ставки имовине воде погрешном исказивању вриједности истих, али и нетачне припадајуће амортизације.

Дио путних праваца утврђен Одлуком о разврставању, управљању и заштити локалних и некатегорисаних путева на подручју општине Оштра Лука од 26.10.2017. године није уопште евидентиран и није обухваћен редовним годишњим пописом (тачка 3. извјештаја). Општина није идентификовала, процијенила и евидентирала све саобраћајне објекте (путне правце), а који се према поменутој одлуци у највећем дијелу односе на некатегорисане путеве (макадамски), што за посљедицу има одступање између исказане књиговодствене вриједности имовине и њене стварне вриједности. Признавање наведених имовинских позиција није извршено у складу са параграфом 14. и 21. MPC-JC 17 – Некретнине, постројења и опрема. Ревизији није презентована књиговодствена или друга документација која би указала на разлоге неевидентирања нефинансијске имовине у сталним средствима (путна инфраструктура) у књиговодственим евиденцијама Општине.

Према писаној информацији достављеној за потребе ревизије, Општина је у току године издавала у закуп једну просторију површине 15 m² (у оквиру зграде Друштвеног дома МЗ Копривна), а чија је укупна бруто вриједност 15.958 КМ, исправка вриједности 642 КМ и нето вриједност 15.316 КМ.

Имовина која се даје у закуп није исказана као инвестициона имовина, што није у складу са чланом 29. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима MPC-JC 16 Инвестициона имовина, параграфи 7, 20. и 26.

Општина је током 2017. године уступила на кориштење механизацију и опрему (набавна вриједност 94.842 КМ, исправка вриједности 93.798 КМ и нето вриједности 1.043 КМ) пољопривредним произвођачима без накнаде на период од годину дана уз могућност продужења уговора. Уговори су истекли током 2018. године и нису продужавани што није у складу са чланом 9. Правилника о давању и кориштењу

пољопривредне механизације и опреме од 25.07.2017. године, којим је прописано да ће после истека другог једногодишњег уговора са корисницима за кориштење додијелене опреме и механизације, постојећа и новонабављена опрема и механизација бити додијелена на кориштење Партнеру (Удружење произвођача јагодичастог и бобичастог воћа „КИМ“ Оштра Лука) у пројекту који је био дужан да до 31.05.2018. године припреми списак потенцијалних корисника достави Начелнику општине на увид и усаглашавање. Опрему и даље користе лица са којима су уговори истекли. До 18.06.2021. године Партнер у пројекту није доставио тражени списак корисника. Наведена средства пописана су на посебним листама са задужењима корисника.

Улагања у изградњу Спортске дворане су извршена у периоду од 2008-2010. године. С обзиром да средство није активирано у дужем временском периоду на дан билансирања, није вршена провјера да ли је дошло до обезвјеђења истог сходно члану 42. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину (параграф 23, 26 и 27), који прописује да се на дан билансирања изврши провјера да ли је дошло до обезвјеђења средстава те да се у складу с тим изврши корекција имовине у припреми и призна расход по основу усклађивања вриједности нефинансијске имовине.

Пословни објекти и простори су потцијењени за износ Скупштинске сале у износу од 500.673 КМ за колико су прецијењени остали објекти у припреми, јер је поменута сала у употреби од фебруара 2020. године, односно није извршено активирање основног средства у складу са чланом 42. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Посљедица овога је необрачуната амортизација за 2020. годину у износу од 6.258 КМ.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се приликом евидентирања нефинансијске имовине у сталним средствима поступа у складу са Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (члан 29. и 42), захтјевима МРС-ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема, МРС-ЈС 21 – Умањење вриједности имовине која не генерише готовину и другим стандардима и прописима који дефинишу питање признавања имовине, вредновања, класификације, те процјене обезвјеђења.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива је исказана у износу од 18.759.424 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења, дугорочне обавезе и разграничења и властите изворе.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења на дан 31.12.2020. године исказане су у износу од 262.448 КМ (краткорочне обавезе и разграничења 142.517 КМ и дугорочне обавезе и разграничења 119.931 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења односе се на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана (27.800 КМ), за лична примања (43.989 КМ), из пословања (68.128 КМ), за грантове (2.000 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (600 КМ). Исказано стање обавеза из пословања је прецијењено за износ од 14.309 КМ, а потцијењене су обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (12.756 КМ)

и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (1.553 КМ), јер обавезе за дознаке на име социјалне заштите и обавезе по основу трансфера према фондовима социјалног осигурања нису евидентирани у складу са чланом 81. и 84. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

У периоду од датума извјештавања до 28.02.2021. године измирене су обавезе у укупном износу од 114.717 КМ (обавезе за лична примања запослених у износу од 43.989 КМ, обавезе из пословања у износу од 68.128 КМ и обавезе по Записницима Пореске управе РС у износу од 600 КМ).

Дугорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 119.931 КМ и у цјелости се односе на дугорочне обавезе по основу закљученог уговора о кредиту са Нова банка а.д. Бања Лука у току 2018. године у износу од 400.000 КМ са роком отплате од 7 године, у који је укључен и грејс период на отплату главнице у укупном трајању од двије године. Општина је на дан билансирања извршила пренос дијела дугорочних обавеза који доспијевају у року до године дана на краткорочне обавезе у износу од 27.800 КМ сходно члану 72. став (9) и 77. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се класификација обавеза за дознаке на име социјалне заштите и обавеза по основу трансфера према фондовима социјалног осигурања врши у складу са чланом 81. и 84. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.3.2.2. Властити извори

Властити извори исказани су у износу од 18.496.976 КМ, а односе се на трајне изворе средстава (11.022.027 КМ), резерве (6.015.751 КМ), финансијски резултат ранијих година (1.255.975 КМ) и финансијски резултат текуће године (203.220 КМ).

Трајни извори су прецијењени, а финансијски резултат ранијих година је потцијењен за 9.886.298 КМ, јер евидентирање вриједности земљишта и шума које је идентификовано у периоду од 2017-2019. година, није извршено у складу са чланом 63. и 86. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, а којим је дефинисан начин почетног евидентирања нефинансијске имовине која датира из претходне или ранијих година, али због специфичних разлога није уврштена у књиговодствене евиденције буџетског корисника и начин формирања трајних извора.

Резерве су исказане у износу од 6.015.750 КМ и у цјелости се односе на ревалоризационе резерве. Исте су евидентирани у периоду 2013-2015, године по основу донираних возила, стамбених јединица за борачке категорије (са Министарства рада и борачко инвалидске заштите), објеката ЈУ ОШ Десанка Максимовић, путних праваца и других грађевинских објеката, постројења и опреме. Због погрешне примјене рачуноводствених политика у ранијем периоду, а у вези формирања властитих извора, резерве су прецијењене, а финансијски резултат ранијих година потцијењен за 6.015.750 КМ што није у складу са чланом 87. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 26-29, 42-44), којим је дефинисан начин формирања трајних извора и начин одмјеравања приликом стицања и након признавања нефинансијске имовине у сталним средствима.

Финансијски резултат текуће године је прецијењен за 71.484 КМ, због неправилности образложених под тачкама 6.1.1.1, 6.2.1. и 6.3.1.2. извјештаја.

Финансијски резултат ранијих година је потцијењен за 6.023.024 КМ због неправилности образложених под тачкама 6.1.2, 6.3.1. и 6.3.2. извјештаја.

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се властити извори ускладе са одредбама члана 86. и 87. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Општина није имала пословне догађаје који би били предмет ванбилансне евиденције.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности 1.542.647 КМ, одливи готовине из пословних активности 1.286.354 КМ, одливи готовине из инвестиционих активности 26.654 КМ и одливи готовине из активности финансирања 56.367 КМ. Нето повећање готовине и готовинских еквивалената износи 173.272 КМ, готовина и готовински еквиваленти на почетку обрачуног периода износе 234.307 КМ и готовина и готовински еквиваленти на крају обрачуног периода износе 407.579 КМ.

Биланс новчаних токова пружа релевантне информације о новчаним токовима и сачињен је у складу са захтјевима MPC-JC 2 - Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје дато је образложење везано за сталност пословања, што је у складу са MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15. (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према достављеним информацијама за потребе ревизије, на дан 31.12.2020. године против Општине се воде два судска спора укупне вриједности од 2.338 КМ, што је објелодањено и у Напоменама уз финансијске извјештаје. Није документовано да је било спорова које је Општина водила против трећих лица.

У Извјештају о раду Правобранилаштва Републике Српске, Сједиште замјеника Приједор за период 01.01 - 31.12.2020. године, за Општину Оштра Лука наведено је да је у извјештајном периоду у раду било 40 предмета од чега 36 предмета који су у извјештају означени као „предмети из ранијих година“ и 4 предмета који су примљени у извјештајном периоду. Од 40 предмета, 4 предмета су ријешена у извјештајном периоду. Није наведена вриједност поменутих спорова, нити да ли се у истима Општина појављује као тужилац или тужена страна.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани финансијски извјештај за 2020. годину сачињене су и Напомене за период 01.01 - 31.12.2020. године, које пружају неопходне информације о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али исте не задовољавају захтјеве MPC-JC 1 - Презентација финансијских извјештаја и

одредбе члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису објелодањене информације које се односе на:

- износ прихода и потраживања признатих у вези са трансакцијом која није трансакција размјене сходно захтјевима МРС-ЈС 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене (порези и преноси) - (параграф 106, тачке а и б);
- нису презентована сва неусаглашена салда обавеза на дан пописа;
- структуру сталних средстава која се и даље користе, али им је књиговодствена вриједност нула, што није у складу са МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграф 94. б).

Препоручује се начелнику да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све потребне информације у складу са захтјевима МРС-ЈС и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Данијела Дувњак, с.р.

Горан Ћетојевић, с.р.

Андреа Ђурановић, с.р.